

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDEKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KOZLÖNYE.

Egész évre 10 kr.
Félévre 5 " "
Negyedévre 2 " "
Egy hónapra 1 " "

Egyes száma ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **BARTHA MÓR.**
Főmunkatárs: **Dr. KIRÁLY PÉTER.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:

Hat hasábos petit sorost 5 kr. Nagyobb terjedelmű a többször
hirdetéseik alk. szerint jutányos aron vetettek fel. Bélyeg-díj min-
den külön beiktatásért 80 kr.

Adatok.

— a debreczeni ev. ref. Egyház népiskolai tanügyéhez. —

Szinte sajnáljuk kimondani, hogy Debreczen városában a népoktatásügy — az elemi iskolákról szólva — nem valami fényes lánban áll. Sok, nagyon sok körülmény kényezítő hatásának t adandó be ez állapot. Ilyenek a többek közt:

1. Az ev. ref. Egyház iskoláinak két gazdája van u. m. **Egyház és Város**, már pedig tudott dolog, hogy «közös fának rongyos a szára».

2. A tankötelesek kimutatása nem megbízható. Egyfelől sok hibás adatot foglal magában, másfelől a tényleges létszámot meg sem közelíti. — Oly háztól, hol 2—3 iskolás gyermek van, sokszor csupán csak egy szerepel a kimutatásban.

3. A rendőrkapitányság az iskolai mulasztás miatt bejelentett gyermek szüleit nem bünteti úgy a hogy kellene, sőt az ellenük irányzott vizsgálát megindítását is késlelteti úgy, hogy a szeptember hónapi mulasztásokért rendszeren december elején idézik meg a bejelentetteket stb.

Az 1898. évre készített kimutatás szerint ev. ref. tanköteles van:

6—12 éves fiu: 2822

leány: 2891

összesen: 5713.

E kimutatásból azonban hiányzik

7—800 olyan gyermek neve, kik feljárnak iskolába.

12—15 éves fiu: 1065

leány: 1054

összesen: 2119.

A mindennapi iskolába feljár az 5733 növendék közül

fiu: 2072

leány: 1940

együtt: 4012, így a hiány 1721. E számhoz hozzá adva a város által összeállított kimutatásból hiányzó 7—800 gyermeket, bátran mondhatjuk, hogy Debreczen városában 2500 gyermek úgy nőt fel, hogy az iskolát csak hírből ismeri.

S hogy ez elszomorító körülmény nem valami nagyon lepi meg az intézőket, kitűnik abból, hogy a baj orvoslását nem igen siütelik.

Iskoláink száma az utóbbi 5 év alatt nem szaporodott. Igaz ugyan, hogy épültek újabb iskola csoportok, de azok a számot nem emelték, mert oda egyik-másik régibb termekből vitettek át a növendékek s ezek a régi termek teljeseleg megszűntek. — Nem számbelileg tehát, hanem csak czélszerűség szempontjából változtak a tantermek.

Jelenleg van:

a., fiuk részére 8 helyen 22 tanterem

hozzá számítva a

főisk. elemi 5 terem + 5

27 tanterem

b., leányok részére 12 helyen 23 tanterem

Összesen van 50 tanterem u. annyi tanítóval. Átlag a feljáró 4012 növendékből jut egy-egy tanítóra 80—81 gyermek, amennyi már a törvényben egy-egy tanteremre kiirt létszámot nagyon felülmúlja. Hátha minden tanköteles feljarna! Megjegyzendő, hogy ez 50 tanteremből és tanítóból 2—2 ideiglenes.

Az ismétlő iskola még szomorubb képet nyújt. Van a városi kimutatás szerint ismétlő iskola köteles:

fiu: 1065

leány: 1054

össz. 2119

Ebből feljár:

fiu: 524

leány: 723

össz.: 1247 (gy a hiány: 871.)*

A feljáró 524 fiu részére 4 tanterem van u. annyi tanítóval s így átlag egy tanítóra 131 növendék esik! A leányok részére már 8 tanterem és tanító van s így a 723 leányból egy-egy tanító vezetése alá 90 esik.

Ez a törvényben kiirt létszámot méginkább felülhaladja.

Az iskolák csoportosítása ellen méltán vádat lehet

(* Vajjon ennél a tételnél nem kellene-e tekintetbe venni az iparostanonczokat, a gimnáziumi és reáliskolába járókat, amely tekintetbevételével a fennebbi hiány mérsékelletnék, Szerk.

Vizi élet.

A Debreczen tárczája.

Irtá: **Tömörkény István.**

A ki látásból nem ismeri a Tiszát, bizonyosan még mindig a széles, kanyargó folyónak gondolja, a melynek partján a nyári nap alkonyulatánál Petőfi megállott. Hogy terjeng a sikon a merre akar s vizének fehér tömegjei, mint ezüst csik, messze ellátszanak a háttárban.

Pedig dehogyan. Nagy töltések vannak a partjain, valóságos várszámbarakadások azok között oly magasan van, mint a hogy pl. a sima asztalon a pohárban a víz áll.

Csak a töltések nem olyan átlátszók, mint a pohár fala, különben nagyon sokszor meglehetne ijedni a viztől, a mely a földszancok közé szorítva, voltaképp a hazak teteje fölött folyik.

Nem is volna jó, ha átlátszana, mert megijednének tőle az emberek s a töltés külső oldalának az aljában nem mernének dolgozni: hogy hátha kidől a nagy pohár fala. Mert nagyon furcsa, mikor kidől és viz alá tűnnek a tanyák, csak a kutágas teteje látszik ki, az is folyton mozog, mintha játékot űzne a folyó valamely elszabadult tündére ottalant és merítgetné belőle a vizet a jószágoknak, pedig azok ilyenkor elegendet ittak már. Jártam nem egyszer így ladikkal kutágasok fölött, mondhá-

tom, hogy annál szomorubb dolog nincsen a világon.

A két magas part között a vizen sok mindenféle ember él, bar nem annyi, amennyi élhetne. A halász volt bizonyosan a legelső, aki a vizből szerezte elő a kenyeret s utána alighanem a tutajos oláh következett, aki ma is ugyanolyan módon él, mint századok előtt. Tutarján nincs egyetlen darab vas sem, s egy szeg, se egy pánt, ott mindent csak a guzs pótól es kormánylapátja járómját is alighanem ezer évek előtt találtak fel. Ez eszközzel uszik lefelé a vizen, hogy annál lassabban már nem is lehet.

Ha leért, a tutajt eladja s gyalog vándorol megint haza a part mentén a hegyei közé ott újból döntögeti a fenyőt, míg lesz egy tutajra való. akkor azt a galykötéssel egymáshoz köti és újból ereszkedik. A tót, ki a Váron halad ugyanígy lefelé a Dunára, már föltaláta a tutajra az oldalevezőket, hogy gyorsabban haladhasson, a hegyi oláhot azonban még nem érte utól ez a gondolat, csak a tutaj nem érte utól ez a gondolat, csak a lapot orrára és farára tesz lapátot, hogy a lapot tisztas távolban lehessen tartani, a többi a víz dolga.

De nemcsak mindig magukat hozzák ök a tutajon, hanem például különféle seprők t, a miket ottthon a gyermekek kötnek. Tavaszai alkalommal pedig fűtetni való fakat hoznak magukkal, miket már várnak ilyenkor a magyarral, mert valóban nagyon alkalmas és jelesen termő meggyfákat szoktak hozni, melyek azokat a fekete színű, nagy ropogós gyümölcsöket nevelik. — Szepezen meg is fogamzanak itt és nem kívánczoznak vissza a hegyek közé. (Már ez a föld ilyen.) Nyáron nem szállítanak a tutajon semmit, — mert nincsen mit, hanem ősszel már megint a márt hoznak.

Kicsit furcsának látszik, hogy e nagyon egyszerű hegyi emberek szállítanak az alföldre almát eladni, de úgy van. Nem azért, mintha itt nem teremne, mert van itt szépen Hanem a mi itt van, az olyan szép, hogy igen nagy ára van, azt hat inkább eladják, mert majd jönnek az oláhok az olcsó almával. Az valami furcsa fajta alma. Az ize tanyar, a formája szikar és erős, mint a hegyek, a meiyek termelik.

Biz azt nem tekerik külön-külön papirosba, mint az ittváló almát, sőt semmiféle gonddal ra nincsenek. Deszkából építenek valami akolformát a tutajra. nincs is teteje, abba beleöntik az almát és megindul valahonnan messze a Marosról az aruval rakodott óshajó.

A tutaj elején pedig az alma az akolban. Más nem is kell sem ni az ilyen utazá hoz, mert ha megszomjazik az ember, ott a víz alatta, melyhez nagyon jó pohár a kalapszél, vagy sipkás emhernél a tenyere; ha megehezik, akkor meg ott van mellette az alma. Mint látnivaló, igen egyszerű dolog ez, s aki

lehet emelni. A belváros területén csupán három leányiskola van; a főiskolai elemi osztályokat nem tekintve az iskolák majd mind a város külterületén a város végén vannak elhelyezve. Nem tudjuk szántszándékosan-e avagy elnézésből; a belvárosban levő iskolák az új iskolaépületek felépítésével megszűntek. Sz. Anna utcán, hol pedig a katolicizmussal szemben az iskola egyik erősségünket képezte s képezné ma is és mindenkoron a régi ref. iskolának már csak emléke él, ahol pedig ezelőtt évszázadokig terjeszté a kálvinista szellemet és fevilágosodást.

Az sem hagyható szó nélkül, hogy iskolatermeink — még olyan helyeken is, hol a telek bőven adta volna — nyílt utcára vannak építve s szellőztetés esetén folytonosan ki vannak téve annak, hogy egyes részeg emberek káromkodását hallgassák tanítók és tanítványok egyaránt, avagy egyes rakoncátlan inasgyerekek sárt s egyéb piszkos dolgokat dobáljanak be a nyitott ablakon tanítás alkalmával.

Jól tudjuk, hogy Debreczenben a kis beköltözés, tanyai élet stb. stb. miatt az iskoláztatás törvényes ellenőrzése sokkal több munkát követel, mint kisebb terjedelmű községekben. De hát Debreczenben nagyobbak is kell lenni a kultúra iránti hajlammak, miként nagyobb apparátussal is rendelkezik, mint amolyan községek.

Amit akartunk a fentebbi egyszerű kimutatással elérni az, hogy figyelmeztessük a kikre tartozik s ezek tegyék, hogy a debreczeni ev. ref. iskolaügy állása Debreczen városa és a debreczeni ev. ref. egyház nagy hírnevének megfe-

nagyobb kényelemhez szokva nincsen, meg van vele.

Utaznak, utaznak, egyszer csak helyben vannak, ott kikötnek és varjak a vevőt. Jönnek is azok nem-okára és a tutaj körül kis hátsk laknak a folyóban, mert az alma hibását kiváogatja a vevő és a vízbe dobja. Az vevő kerül bele a faedényekbe, a mikkel az almát méri a szótalan oláhok. Keves beszédű emberek ezek, mert vagy bun valamely dolog, vagy nu. Az oláh mutat egy edény almát, a vevő mutatja a pénzt a tenyerén, a mit érte adni akar. Ha bun, akkor elveszi az oláh a pénzt és a zsákba önti az almát, ha nu, akkor csóválja a fejét és elveszi a pipáját, hogy majd rágyújt, de megint csak visszateszi a tüszőbe, hogy ne fogyjon a dohány. És arca csak ritkán derül föl, oh nagy ritkán, mert ritka e tapon az olyan ember, a ki a nyelvükön ért.

Ha azonban ak d egy ilyen vevő, azonnal ki van cserélve a maga egyhangu mivoltából a fratyé, sűrűforog a bocskorban és maga hajgálja ki a faedényből a hibás almát a kis halaknak, melyek bizonyára nem sejtik, hogy mint jutottak e nagy szerencséhez. A mezők liliomait ruházó im a tutajra küldött egy embert, hogy étel jusson a kis halaknak is.

... Egészen más ember ilyen tutajeresztő, mint a tutajgazda, régiesen mondva: a lappazda. A tutaj csak addig tutaj, amíg egymaga van, ha több kerül együvé, lapp neve. Ahol nem szorul egészen szűk mederbe a víz, hanem nagy az ártér, ott a tanyájuk. Aki kereskedő vagy fűrészgár hozátja a tutajokat, a szűk helyén nem bír, mind ott tartani, azért készül így valahol föntebb a

leljen, hogy amúdon az ev. ref. lizán-tuli egyház kerület gócpontja itt van: a magas példaadás is innen sugározzék ki az egyházkerületnek százakat és százakat haladó községei iskoláira! S mikor a külföldi a Hortobágyot meglátgatja, nemcsak a gulyák, ménesek, nyájokban lássa Debreczen gazdagságát, hanem a pásztoroknak az iskola által megadott értelmi műveltségében is!

Jó akarathoz jó akarattal szoltunk. Nem is várjuk, hogy ránk alkalmazzák a latin példabeszédet: »Veritas odium parit« ami jól magyaritva azt teszi: »Szóli igazat fegyver vár itt.«

A képviselőház ülése.

Budapest, jan. 31.

Tegnap szokatiánul zajos hangulattal kezdődött az ü es, melynek folyamán zárt ülést is kértek balról.

L a k a t o s Miklós ugyanis módosítást nyújtott be a jegyzőkönyvhöz, melyre névszerinti szavazást kért. Az öreg M a d a r á s z egy-zerre csak konstatálni kívánta, hogy jelen van-e mind a husz képviselő, a kik az ívet aláírták. Az ellenzék a házszabályra való hivatkozással tiltakozott ez ellen. I v á n k a Oszkár figyelmeztette az elnököt arra, hogy a házszabályok nem rendelik sehol sem azt, hogy konstatáltassék az, vajjon jelen vannak-e a névszerinti szavazást kérő képviselők.

M a d a r á s z azonban mégis felolvastatta a névsort s mivel mind a husz képviselő nem volt az ülésteremben, nem fogadta el a névszerinti szavazást.

Az ellenzéken nagy izgatottságot keltett ez a dolog s mielőtt B i r ó Lajos benyújtotta módosítását a jegyzőkönyvhöz, Polónyi Géza aláíratott egy ívet, a melylyel azután

vizen a tanya; voltaképen nem más, mint uszó raktár, sziget a vizen. — A középső tutaj is van macskázza erőhöz a fenékhez, a fölből pedig, a hogy jönnek le a vizen, hozakötözik. Az álló tutajon ház van, már persze csak fából, abban lakik a lappazda, mint szem az, a jelen esetben Ilóvai Mihály. Nem könnyű mestersége van a lappazdának, azt mondják nagyon megtöri az embert a lenyönugrás.

Mivel a tutajokat érkezésük után egyik oldalról szétbontják s csak egyvégen vannak a fenyők összekötve, hogy mikor a gyárnak bármilyen vastagsága vagy hosszúsága kell, azt azonnal eresztelni lehessen lefelé. Így csak az egyvéggel összekötött fenyőt a másik végükkel különválnak és magukban libegnek a vizen és jó lépésnyi távolság van köztük. — Ezeket kell tehát ugrálni, egyikről a másikra, keresve mindig az alkalmatost és alattuk homokos árjával ott suhan a Tisza. — Hat így játszik naponta a halállal a lappazda, mert aki fenyőszálat közé esik, az ritkán, talán soha-em kerül elő elevenen, mert odanyomja a nagy gerendák aljához a víz és azok alsó kötésében, a hinartfogó guzsokban megakad. Csak akkor szokott rendszerint előjönni, ha a lapot darabonkint szétzedik.

De meg uszni sem tudnak. Csodálatos, de úgy van, hogy a nép vizenjáró emberei, kik egymondva a téli fagy: a kívül egész életüket e rejtelmes, csobogó tömegek fölött töltik, csak elvétve tudnak uszni; aki tud, az sem a békától, hanem a kutyaól tanulta. — A béka, ugy is uszik, mint uszni rendeseo szokás, ép azokat a tempókat csinálja, miot az ember, a kutya ellenben csak pacskol la-

névszerinti szavazást kért L a k a t o s módosítására.

A z e l n ö k azonban ezt sem fogadta el, a mi csak fokozta az izgatottságot az ellenzéken.

— Zárt ülést kérünk! Az elnöknek nincs igaz! — hangzott a bal- és szélsőbal-ol. P o l ó n y i Géza be is nyújtotta a zárt-ülést kérő ívet.

A zárt ülésben P o l ó n y i azután kifejtette, hogy a kormányparti jegyzők senki-nek se mutatják meg a jegyzőkönyvet az ülése előtt, valóságos p á r t t i t k o t csinálnak belőle s kifogásolta azt, hogy az ellenzék jegyzőnek nem engednék befolyást a jegyzőkönyv szerkesztésébe. A házszabályokra való hivatkozással pedig kimutatta azt, hogy névszerinti szavazást bármely kérdésre nézve mindaddig lehet kérni, míg a szavazás meg nem kezdődött.

Az elnök erre kijelentette, hogy holnap-tól kezdve bárki megtekintheti a jegyzőkönyvet. Ez iránt intézkedni fog. A mai esetre nézve pedig P o l ó n y i n a k nem adott ígazat, amár azt elismerte, hogy a jövőre nézve igazsága lehet. A dolog voltaképen úgy áll, hogy Madarász korelnöki székében még különben saját pártfeleinek sem enged s megróvja, a mi megrovásra érdemes.

P o l ó n y i erre visszavonta a zárt ülés iránti kérését, de mielőtt ez véget ért volna, még egy pár nyilatkozat hangzott el.

Mind a három ellenzék jegyző: R a k o v s z k y István, L a k a t o s Miklós és H o c k János kijelentette, hogy a kormányparti jegyzők valóságosan titkos aktá-n a k tekintik a jegyzőkönyvet s még nekik sem mutatják meg.

P e r c z e l Béni próbálkozott ez ellen védekezni, de eredménytelenül.

S z e n t i v a n y i Árpád is igen érdeke nyilatkozatot tett.

baival a vízben és úgy halad. — Ezt a könyvebb formát tanulták el de bizony nem is sokra mennek vele, — mert a víz alatt azzal haladni nem lehet és a kis tutaj alá vagy hajó alá jut, az ott is marad. (Adj uram isten neki örök nyugodalma.) Jutnak is eleget, mert éppen nem törődnek a dologgal. Még az olyan kormányos ember, aki családostul lakik a hajón, sem rak a csarda (a házikó) elébe korlatot, hogy azontul a gyerek ne ödönghessen, mint ahogy ezt a szerbesség hajón tapasztalhatta.

Van aztán sok szomorú eset, mint ahogy most ép Ilóvai Mihályé is. Mihály eloldotta reggel az uszó szigetétől a ladikot s kihajadt vele a partig, ahol fűzfahoz kötötte, maga pedig a közeli faluba ballagott dohányvásárlás szempontjából. Tény, hogy mikor Nepomuki Szt. János előtt a töltésen elhajadt, elfeledte kalapját levenni. Ugyanis gondolatokba volt merülve.

A lápon hagyta az asszonyt, aki, mert éppen pénteken történt, halpaprikához készülőldött.

Mihálynak az öltött az uton az eszébe, hogy elég lesz-e ehhez az a néhány kis hal, a mit picizel az éjjel fogtak s így esett meg a tiszteltetés. Később maga is észrevette s meglehetősen komor volt a faluban, hol ismerős emberei kérd-zgettek:

— Mi járásban, Mihály?

— Hat csak dohányért — felelte Mihály.

— Hat az asszony? — adják föl ismét a szót.

— Odaki van a lápon — integet a folyó felé Mihály. Főz.

Ugy lehet pedig, hogy ekkor már nem

— Nem akarjuk elmérgesíteni a dolgokat — mondá — a békekudorások alatt ezért kérünk névszerű szavazásokat. Ez azonban nem sokáig fog tartani, mert tárgyalni akarunk, hogy az országot felvilágosítsuk.

Ivánka Oszkár tiltakozott az elnök szemrehányásai ellen.

Kubinyi Géza is felszólalt a zárt ülésben, a minék folytan többen felszólaltak személyes kérdésben.

A nyílt ülésben ezután még Ivánka Oszkár, Hock János, Kupik Béla és Sturmán György nyújtottak be módosításokat a jegyzőkönyvhöz.

Ezután áttértek a szavazásokra, melyek közül azonban csak kettővel végezhetek. Leszavazak Biró és Ivánka módosítása felett, a többi pedig máramaradt.

Az elnök az ülést már egy óra után eloszlatta.

A béketárgyalás.

Lukács László pénzügyminiszter tegnapelőtti bécsi kihallgatásáról visszaérkezve, tegnap partifelnök igen részletesen számolt be bécsi utjának jelentőségéről.

A beszélgetés folyamán kijelentette nekik, hogy azok a bírek, melyek az ő miniszterelnökségére vonatkoznak, képtelenségek. A kabinet még nem adta be lemondását, erre sem miniszter-tanácsi határozat nincs, sem más körülmények ökot nem szolgáltattak.

Addig tehát, míg a korona nem jut abba a helyzetbe, hogy a mostani kabinet felmentésére vonatkozólag döntsön, senkinek új kabinet alakítására felhatalmazást vagy megbízást nem ad.

Ő (a pénzügyminiszter) tehát nem kapott semmire sem autorizációt, pusztán bejelentette a koronának az ellenzéki pártoknak a kormánytal legutóbb közölt álláspontját, melyre nézve a korona részéről az a nézet nyilvánított, hogy sem a korona, sem az alakuló új kormány nevében semmiféle oly

deklaráció nem tehető az ellenzék által kívánt személyes garanciák dolgában, melyek a jelenlegi kabinetnek bármely irányban való dezavouálását jelenthetnék.

A kormánynak tehát az lesz az álláspontja a személyes garanciák dolgában, hogy a teljesítendő megállapodások realizálását a pártokra kell bízni akként, hogy az egyes pártkörök fogják az e célból egybehívandó pártterkezeletekben a béke pontozatait ratifikálni és a képviselőház nyilvános ülésében teendő felszólalásokban a Ház naplójába beiktatni. A béke realizálása ekként nem az új kabinet feladata lenne, hanem magáé a képviselőháze, mint a hogy a folyamatba tett pourparleknak is főrendeltetése az, hogy a parlamenti helyzet szánatassék mire követezésben a béke-stipulációk keresztülvitelére csak a parlamenti tényezők együttes közreműködése volna hivatott.

Lukács László ezen közleményei csakhamar elterjedtek az egész hazban, hol tagadhatatlanul deprimálólag hatottak, mert nyilvánvalóvá lett ezekből, hogy a kormány nem törekszik arra, hogy a rendszer megváltoztatására vonatkozólag megoldandó kérdések az új kormány programjába vétessenek fel.

Ezzel ellentétben Széll Kálmán többek előtt kijelentette, a Ház folyóóján, hogy az ellenzék által kívánt személyes garanciák dolgában nem lehet mártatni a kádályokat, annál kevesebbe, mert alapos oka van arra a feltevésre, hogy neki sikerült tegnap ezt a dolgot egy lépéssel előre vinni.

A kormány vele egyértőleg megállapodott már az ellenzéknek a személyes garanciák dolgában adandó válaszára nézve, és ezt a választ a disszidensek az ő jelenlétében ma délután fogják tudtul adni, kik az ellenzéki pártkonferenciáján holnap fogják ezt közölni.

A kormányunk utóbbi nuncziuma tisztán és kizárólag az indemnitás megszavazásával összefüggésben levő személyes garanciák dolgában fog egy kijelentést tartalmazni, míg a házszabályok revíziójára nézve a kormány ma még nem fog nyilatkozni, [mert erre nézve a kormány még előbb megvárja az el-

lenzék ellenproponozícióit, melyek még nem készültek el.

E tekintetben tájékozásul szolgálhat ma kapott tudósításunk:

Az ellenzéki kiküldöttek ma újból megkezdik tanácskozásait. A disszidensek vezérei ugyanis, akik tegnap d. u. átvettek a kormány újabb választat, ma d. e. közlik azt az ellenzéki megbízottakkal.

Ebben a válaszbán felel meg a kormány az ellenzéknek a személyi garanciákat illető követeléseire. A mennyiben ezek megöyugtatók volnaak, illetve ha az ellenzék az egyes pártok s így a szabadelvű párt bekövetkező határozatot elfogadható garantának tekinti a béke feltételek teljesítésére, akkor csupán a házszabályok revízióján a k az elütezése lesz az ellenzéki megbízottak feladata. A kormány tudvaleőleg már régebben közölte a házszabályok módosítására vonatkozó igényeit a béke bizottsággal. Most arról ertesülünk, hogy az ellenzék által beadandó memorandum készítésével Györy Elek most foglalkozik, aki a kiküldöttek megbízásából tanulmányozza a kérdést s megteszi észrevételeit.

A béke bizottság legközelebbi ülésén, — tehát már ma tárgyalni is fogják a béke feltételeknek a házszabályok módosítására vonatkozó pontját. Az ellenzéki megbízottak azt hiszik, hogy a tárgyalások most már legfeljebb 2—3 napig tarthatnak. Egyik főtörekvésük is épen az, hogy mielőbb befejezzék a tanácskozást nemcsak az ellenzéki pártok türelmetlensége miatt, hanem azért is, mert alig várják, hogy a kibontakozás vegre megtörténjék és mindenesetre dülörre nyigék a kompromiszum ügyét.

A Lukács László személyéhez kötött kombinációk alappal nem bírnak és csak a Tiszák erőlködéséből származtatták.

BELFÖLD

A szerb egyházi kongresszus ellenzéki tagja: ennek idején Zsivkovics báró elnöklése alatt bizalmas értékeztetre gyűltek össze, a melyben elhatározták, hogy a magyar miniszter elnök megkerülésével — feliratot intéznék ő felsegéhez a kongresszus újból összehívása érdekében. E felirat a ka-

főzött. — Bár Mihály visszatérőben kalapot emelt János urunk előtt, kinek haringét helenként fehérre meszeik a falubeli asszonyok, hogy e fondorkodó vizre annál több ügyelettel legyen. Mihály a csónakba lépett, megmarkolta az evezőt és felhajtotta a lapát a ladikot. Az aló lapát a ház körül nem látszott füst, Mihály elért a tutajig és kiáltott: — Annus!

Senki sem felelt, csak a víz csobogott és a kötőgajjak nyikorogtak a fenyőkön. — Újból kiáltott és sietve ugrált át a fenyőkön a házig. Berekint, de abban nincsen senki. Megtisztogatta a kis padon ott a hal, keszen áll a bogrács és két egész fej vereshagyma tökéletesen finomra darabolva ott van az asztalon; lám, Annus mindezt még megtisztította s most még sincsen sehoh. Ellenben ott van a lap végén a tutajgerendákon a czirokseprő azon nedves, ahogy a vízbe mártódott. A dologgal ismorós előtt azonnal világos, hogy a tüzhelyet akarta azzal. Annus tesópréni s megmártani vitte, hogy a pörnyét föl ne csapja, de közben lebukott a ringó fenyőről a Tiszába. Mihály most nezi a Tiszát, hogy hova tette az Annust.

Nincs sehoh senki, csak a fűzfák a parton, itt is, amott is; a lapgazda egyedül áll a szigeten s mert eszének most egyszerre ezerfelé kellene járnia, semerre sem indul. All csak magában, két lábával két fenyőn és hintál, mert hol egyik gerendát, hol a másikat emelgeti a víz. Mely fenyő lehet Annus? kérdezné Mihály, ha volna kitől kérdezni, de nincsen.

A tulsó parton a fűzfák alatt erősebben csobog a víz. Azok közt valaki jár ladikkal,

de hogy kiesoda volna, a fűz-k örökké furdó agától nem látni. De egyszer így épen a lap irányában mégis csak előbujik egy igen régi ócska csónak, még azok közül, amiket egy fahól faragtak. Hajtja egy ember, de csak játszik a nehez tölgyfával, alig evez, mégis halad. Valami elesett formája van az embernek, mellényét nagyon különféle posztókból varták. Mihály amint meglátja, puskát szeretne ráfogni azonnal, mert ez az ember, aki itt úgy halad maga a vizen, mintha más daladzaná neki s ő csak a kormányt tartaná a vízi-kalóz.

Hangtalan parti tájakon kóborogva, hol nyilván azt lehetne hinni, hogy ott még ember nem lakott, füstöt lehet látni a fak tetején és el lehet a füst nyomán menni egy gubibaig a part törekjén a lebotolt fak közé. Velami igen ócska faguliba az. Egykor itt valaha hajót építettek, vagy halászok hasított halat készítettek s azon munkások emelték a gubibát, de dolguk végeztével ott hagyták, mert nem volt erdemes a fajáért szévernü. A gubiba ott maradt.

Aztán jött egy ember a partra, bizonyos kétségbeesett ember, ki azért jött, hogy belefakúdjön a vízbe végkép. Lehetett az sorsüldözött, vagy elcsápot bérés, vagy akarmi, ki midőn sehoh lődélt nem találván, enyhelyt épít a víz fenekén keresne, ott megtalálja a gubibát a parton és benne ragad. Ebből lesz aztán az igazi csapodár életű isten teremtese, aki már csak azért is a máséól el, mivel hogy úgy is minden a másé. Vagy hoz egy kósza ladikot a víz, vagy szerez magának öjön (az öt ujjával — lopja) s aprankint

folyóra kapván, titkosan azon él. Ladikja éjjel suhan végig a partok mellett s vízsi mágával mindazt, amit talál és amit el lehet vinni.

A társulati töltésről a rendbe rakott rőzsét, malomdalaról a kiftelejtett szekeret, a halaszbarkákat is megkorászta, ha teheti, nappal pedig az ócska szegből, elrohadt hajókótelekből készült piczéje ott lóg a hancsyanban. E tettének sehoh semmi nyoma nem marad: a viznek kocsiútja nincsen. — Érdekes, kivesző alak, belőlük mindössze egyet ismerek, annak is tavasszal már bontatja gunyhóját a törvény, mert tel idejére meghagytak benne, mert csalados s mert azon a gubiban kívül, amely nem az övé, nincsen semmije.

Halad az egyfa a vizen, míg Mihályhoz szó irányába ér. Akkor átkiált az ismeretlen ember: — Haó — hej!

— No — mondja kellemetlenül, zsbibadtan Mihály.

— Vigvék kend ruhát az asszonynak leoda az ecsedi malomhoz.

Mihályból röpdös kifelé a szó: — Kifogta kend?

A niocsetlen ember már magához húzta a lapátat a vizet, a ladik megfordult s mint a gyorsan eresztett korcólya, szaladt át a fűzesek közé. Meg onnan ávszól: — De leginkább mindjárt mönnyék ker

Fázik az asszony!

Mihály megy is, csak épen ruhát d a csónakba; aztán maga is utánuk ugril a evezője mélyeket merit a vízbe.

binet iroda utján minden megjegyzés nélkül a miniszterelnökségben attételvén, Bánffy Dezső báró miniszterelnök saját hatáskörében azt elintézte és Pálffy Elemér verseczi főispán utján kezbesítette Zsivkovics bárónak, mint verseczi kongresszusi képviselőnek a hozott határozatot. A miniszterelnök a határozatban kifejti, hogy behatárolta a fglalkozott az ügyvel s hogy azon meggyőződésre jutott, hogy a feliratban felsorolt kívanságok még a szerb autonómia jól felfogott érdekei szempontjából sem voltak jóvá hagyhatók. A miniszterelnök a végzése, — mint jelentik, — nagy feltűnést keltett. Zsivkovics báró maga a Branikban felhívja a kongresszusi képviselőket, tudassák vele nézetüket, hogy mos már mitévők legyenek? Zsivkovics legjobban szeretné, ha egy új konferencia gyűlne össze, még pedig tekintettel saját állapotjára, akhelyen: Zágrábban. A Branik maga is Zágráb melletti kardoskodik. Kérdés azonban, vajjon a kongresszus tagjai újból hozzá járulnak-e az eredményvel nem kecssegető vállalkozáshoz.

A megüresedett bácsi püspöki egyház megye mandatariusáa Brankovics patriarcha Jankovics Anatoliet nevezte ki, a ki eddig is Opatics püspök betegsége alatt elintézte a teendőket. Mint Ujvidékről írják, az érdekelt körökben attól tartanak, hogy a magyar kormány ezuttal is — mint annak idején a verseczi es budai püspökségek betöltésénél történt, — adminisztrátort fog kinevezni.

Sopron sz. kir. város törvényhatósági bizottsága január 26-án tartott rendes közgyűlésén Debreczen sz. kir. város átirata nyomán tulnyomó többséggel a parlament többségnek és a kormánynak bizalmat szavazott. (Ez a kir. város loyálisától még az idők jeleit sem látja.)

Az örök-béke ügye.

A magyar szent korona országainak béke-egyesülete f. hó 29-én tartott választmányi ülésén elhatározta, hogy a mennyiben a békezarandoklás az esetre is érintene Budapestet, ha a nagy békeértekezletet nem Szentpéterváron, hanem Brüsszelben tartják meg, nagy nyilvános gyűlést hív egybe, a melyen néhány külföldi delegátus és több belföldi előkelőség felszólalása után a conferentia céljait szolgáló határozati javaslatot fogadnának el. Ugyanezen alkalommal választanak meg a békezarandoklás magyar küldötteit is.

Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy az ezen mozgalom kezdeményezője, W. T. Heald által az actio érdekében alapított »War against war« (Háboru a háboru ellen) cz. folyóirat legközelebbi számában R a m p o l l a bibornok államtükárnak sajátkezű olasz levelét hozza, melyet a pápa meghagyásából a londoni békezarandoklási bizottsághoz intézett. A levél következőleg szól: Róma, 1893. január 12.

Tisztelt Head ur!

Az önök békezarandoklása valóban feltehető dicséretre méltó, mert az emberi törekvések legfenségesebb célja a b é k e b i z t o s i t á s a k e l l, h o g y l e g y e n. — A szentszék tehát, hiven hagyományaihoz, semmit sem óhajt forróbban, mint azt, hogy a béke köteleke az összes népeket testvériesen egyesítse és hogy a nemzetek kölcsönös érintkezésében igazság uralkodjék. Vajha századunk, a mely annyit tett a háboru fegyvereinek szaporítására és tökéletesítésére, letűnt előtt teremtene valami nemeset is, a mi biztontan számára az emberiség halját: találva azokat és módokat, a melyek lehetővé tennék, hogy nemzetközi viszályokban a józan ész a könnyen érvényesüljön!

E kívansággal maradtam stb.

Rompolla s. k.,
bibornok.

Táviratok.

A czár Olaszországban.

Róma, jan. 31. (A »Debr.« ered. táv.) A Gazette del Popolo Szt. Pétervárról, biztos forrásból arról értesül, hogy a czár sajátkezűleg írott levéllel értesítette Umberto királyt arról, hogy február vége felé Olaszországba érkezik.

A Reichsrath botrányai.

Bécs, január 31. (A »Debr.« ered. táv.) A képviselőház ma ülést tart. Ez az ülés nagyon viharosnak ígérkezik, mert valószínűleg szóba kerül a legutóbbi ülés nagy botránya. A képviselőházat csak február elején fogják elnapolni.

A bolgár miniszter válság.

Szófia, jan. 31. (A »Debr.« ered. táv.) A Grekov-val való kabinetalakítás kísérlete megüszült. Most R a d o s z l á v o v-val tárgyalnak.

Dreyfus.

Páris, január 31. (A »Debr.« ered. táv.) A Journal szerint a Pellieux és Roger tábornokokkal való beszélgetésből kitűnik, hogy a hadügyminisztériumban meg vannak győződve az 1894-ben hozott haditörvényességi ítélet megamadhatlan voltáról. A titkos dossier állítólag egészen váratlan, mely benyomást tett a büntetőtanácsra.

Összeesküvés.

Konstantinápoly, jan. 31. (A »Debr.« ered. táv.) A szultán élete ellen szőtt összeesküvést fedezett fel, a rendőrség. Többeket letartóztattak, de a főzinkosok: H e i r a d d i n alezredes, a szultán hadsegéde, és testvére, egy magas állású állami hivatalnok, mind ketten Heiraddin volt nagy vezérnek fia, egy francia hajóra menekültek. Az ifju török párt több embere van kompromittálva.

Színház.

Heti műsor.

Szerdán február 1-én A b a b a o p e r e t t e.

Csütörtökön február 2-án A G é s á k o p e r e t t e.

Pénteken február 3-án. A v é g r e h a j t ó u j d o n s á g u l e l ő s z ö r. Bohózat 3 felvonásban.

Szombaton február 4-én másodszor A v é g r e h a j t ó.

Vasárnap február 5-én délután A z o r o s z l á n v a d á s z, operette 3 felvonásban.

Vasárnap este ujdonságul először: A n a z a r é n u s o k, népszínmű. Irla: Ujlaki Antal.

»Himfy dalai.« B e r c z i k n e k ez oly egyszerű, atlátszó, nemes eszközökkel dolgozó darabja ismét teljes-teli házat vonzott tegnap, negyedik előadására. Az előadás még talán szebb, jobb volt, mint az eddigié s azok a szereplők is, kik a premiere alkalmával még nem találták el szerepük igazi hangját, most határozottan haladást tanúsítottak. Azok pedig, ki az első előadást oly feledhetetlen sikerűvé tették, éppoly művészi magaslton állottak játékukkal.

Ugy látszik, hogy a »Himfy dalainak« vonzó ereje még a »Babáét« is felülhaladja s ezt igen jól esik konstatalnunk.

A nazarénusok. Ujlaki Antal hirlapíró kollegánk érdekes népszínművéből már javában folynak a próbák. Színházi körökben nagy sikert jósolnak a darabnak, amelyben Ujlaki egészen új alakokat visz a színpadra. A darab iránt különben ritka érdeklődés mutatkozik, mert számosan előjegyeztettek a vasárnapi premierre.

H I R E K.

Farsangi naptár.

Február 1. A filléregylet theatestélye »Bika« disztermében.

Február 4. A függetlenségi párt bálja.

Február 4. A máv. altisztek táncvigalma az új műhelytelep csarnokában.

Február 5. Iparos ifjuság önképző egylete táncvigalma a »Bika« disztermében.

Február 11-én postások és távirat altisztek mulatsága a »Korona« vendéglő disztermében.

Február 14. Jogász és tisztviselőkör jelmez estélye »Bika« disztermében.

Február 18. Szélesversenyvel egybekötött nyomdász bál a »Margit« fürdő táncztermében.

Február 25. Az izr. jótékony négyelet »debreczeni vásár« mulatsága a »Bika« disztermében.

A mi bálunk.

Sok vigalom — zeneszó — és táncmulatság fűszerezi a farsangi szeszont... de igaz jókedvvel, elragadtatással amugy magyarosan kimulatni magát csak ott tudja a mi lelkünk, a hol azok körében vigadhatunk a kiknek gondolkodása, érzése és meggyőződése a miénkkel a hazaszeretethen is egy és ugyanaz.

Magyar ifjak s magyar lányok! ti ezen a télen meg csak egyszer mulathattatok ki magatokat úgy, amint szivetek-lelketek kívánta, — úgy neveztek azt a mulatságot is **»A mi bálunk.«**

Február 4-én szombaton megismételjük azt a páratlan tánczvigalmat az **»A r a n y - B i k a d i s z t e r m é b e n a függetlenségi párt bálján.«**

Nem kell ahhoz újabb bál öltözet, mesterkelt külsőség... ugyanazok leszünk e mulatságon is, mint a másikon voltunk, öltözetünkben lelkünk és szivünkben egyaránt!

Nem is kételkedünk benne, hogy ezen a bálon ismét együtt fog mulatni a szivben s lélekben romlatlan magyar ifjak és magyar lányok disze virága.

Jertek, — legyetek ott mind egytől egyig, — mulassuk ki magunkat s tegyük felejthetlenné a február 4-ikét s hadd legyen gazdagabb ismét a szivünk egy kedves multság emlékével!!!

* Uj anyakönyvvezetők. A belügyminiszter a mike-pércs anyakönyvi kerületbe Nánásy József ev. ref. tanítót, a balmaz-ujváro-i anyakönyvi kerületben pedig Ambrus Ferenczet anyakönyvvezető helyettesekké nevezte ki.

* A kollegium új igazgatója. A debreczeni főisko a igazgató tanácsa tegnap délbén tartott ülésében a betegsége miatt lemondott dr. Kovács Sándor jogtanár helyére, akadémiái igazgatóvá a folyó iskolai év második felére, nemkülönben a jövő egész iskolai ére C s i k y Lajos hittanárt választotta meg, aki elődjét betegsége ideje alatt is helyettesítette.

* Jövahagyott alapszabályok. A debreczeni ipartestület kebelében alakult békéltető bizottság alapszabályait a kereskedelemügyi miniszter jövahagyta.

* Meghívó a debreczeni m. á. v. altisztek által az alapítandó kör javára 1899. évi február hó 4-én, szombaton, a m. á. v. műhely nagytermében rendezendő zártkörű táncmulatságra. Belepti-díj: Személy-jegy 2 korona. Család-jegy 3 személyre 4 korona. Jegyek csak meghívó előmutatása mellett válthatók. — Gyülekezési hely: Debreczen állomás I. és II. osztályu várótermében este 7 óráól. Kezdeté este 8 órákor.

* **Botrány az utcán.** Ma délelőtt a kistemplom előtt nagy botrányok voltak szemtanúja az arra járó közönség. Hirsch Ferenc helybeli fiatal kereskedő egy nála levő korbacsa, Papp László fogyasztási adókezelőt megtámadta és több ütést mért rá. — Az eset kínos felütést keltett. — Allítólag az birta volna rá Hirsch Ferencet ezen inzusus elkövetésére, mert Papp László egy alkalommal hivatalos helyiségben őt megdorgálta, és sértő kifejezésekkel illette, a mi miatt magának elégtelt lovagias uton nem szerezhetvén a nagy nyilvánosság előtt bolzultta meg a szenvedett sérelmet.

* **Nyilvános köszönet.** Az iparos ifjuság önképző egylete által múlt hó 4-én tartott tréfás tombolajátékkal egybekötött dal-estélyen felülfizettek a következők: Tóth K. 3 frt, Vetésy Béla 2 frt, dr. Hüter Károly; dr. Körösy Kálmán, Riesz Henrik 1.20—1.20, Kis S. 1 frt, Nagy Lajos 60 kr, Nisztray L., Szabula István, Poroszlav Károly, Tiba János 50—50 kr, Tóth M.-né, Zeligger Ede 40—40 kr, Gramantik F., Szántó Károly, Schneider I., Veréb Albert, N. N., N. N., N. N., N. N., N. N., Szabó Sándor 10 kr. Mely szíves adományokért fogadják az önképző egyesület nevében hálás köszönetünk nyilvánítását, Debreczen, 1899. jan. 30. Az elnökség.

* **Rudolf trónörökös emléke.** Rudolf trónörökös halálának 10-ik évfordulója alkalmából tegnap d. e. 9 órakor gyászmise volt a budai kir. palota Szent Zsigmond kápolnájában.

* **Szerencsétlenség.** A magyar királyi államvasutak debreczeni vasuti műhelyénél tegnap ismét szerencsétlenség történt. Ráczó János gépész saját vigyázatlanságából elkapta az egyik kerék és karját összemorzsolta. Ráczó a szenvedett vérvesztéséig és a nagy kinoktól elájult. Ápolás végett beszállították a kórházba.

* **A beteg Munkácsy.** Két éve lesz ma holnap, hogy a Munkácsy langelméje elborult. Azóta csak nagy ritkán érkezett hír Endenichből, a hol a beteget ápolják és ami keveset megtudhattunk, az is vigasztalan, szomorú dolog volt. Most azt jelentik, hogy Munkácsy testben megerősödött ugyan egy kevéssé; de lélekben most is olyan nagy beteg, mint két évvel ezelőtt volt. Ha néha vannak is világos percei, azok csak még szomorubbak, szivrehatóbbak. A meszternek ilyenkor övéi, meg nem valósult terve; és hazája jut eszébe és — sirva fakad. Orvosainak, a kik nem a legbiztosabb remény. nyel látják szenvedéseit, honvágyról panaszkodik sokat.

* **Kormányparti tulbuzgóság és az ellenzéki pártemberek üldözése.** Székely-Udvarhelyről írják, hogy ott a múlt év végén, midőn a képviselőtestület újra alakították, kiderült, hogy a jobbára kis földbirtokos által lakott hajdan ellenzéki szentimrei városrészben 7 ember még mindig ellenzéki mer lenni. Természetes tehát, hogy a város főkapitánya köztisztviselési szemlélet tart ebben a városrészben, 80—90 földműves udvarára be tekint, őt csak a hét ellenzéki érdekl. Fajdánom, tisztaság mindenütt. — Amde ott a Bauffy-féle rendőri ész. Föl kell bontatni és szakgatni az istállók hidlását s ime, az alatt mind a 7 ellenzékinek büntetendő telet találtatott. Ezzel végezve, most a főkapitánynak a szentimrei városrésztől 2 kilométerre levő Csere-utczában lakó 30—40 földműves közt található egyetlen ellenzéki választó jut eszébe. Rohan tehát oda, körül sem néz ott, sem a többinél, de azt az egyet ugyanazon hibában megcsipi s nyugodt lelkiismerettel tér a kormányparti vendéglőbe (mert itt a vendéglők is politikai partok szerint oszlanak meg), sörözni s e közben meghozza a drákói szigorúságú ítéleteket. Érdekes dolog különben, hogy Székely-Udvarhelyen a halottakat is pártállás szerint osztályozzák. Ha kormányparti, vagy hozzátartozója hal el, temetésen megjelennek a főispán vezetése alatt a megyei tisztikar s a hatóságok tagjai, ha pedig ellenzéki vagy

annak hozzátartozója a halott, még rokonsága köréből sem mer a temetésen megjelenni egyetlenegy kormányparti ember sem, oly nagy náluk a pártfegyelem. (No hát Debreczenben még éppen ennyire nem jutottak; de az nem vigasztalás, hogy másutt még gonoszabb viszonyok vannak.)

* **Királynének hagyatékának megadóztatása.** Erzsébet királyné az utolsó éveiben bevételeinek fölöslegét az Angol bankban helyezte el és a Bécs közelében fekvő birtokainak eladásából befolyt összegeket is az Angol-Bank kezelésére bízta. Most egyrészt a londoni osztrák- és magyar követség, másrészt az angol hatóságok és különösen az angol külügyi hivatal és angol adóigazgatóság között tárgyalások folynak, melyekben a Bank igazgatósága is részt vesz. Az angol kincstár ugyanis azt követeli, hogy a királyné hagyaték, amennyiben az angol állam területén van, az ottani örökségi adózásnak vetessék alá és az ügy elintézéséig megtiltotta a rendelkezést az Angol Bankban elhelyezett értékek fölött. Az osztrák s magyar nagykövetség az exterritorialitás czimén óvást emelt ez intézkedés ellen és ámbár ezen kifogás vagyoni jogi kérdésekben nem érvényes, mégis helyt adtak volna a nagykövetség kívánatának, ha a múlt év végén Angliában azon legmagasabb törvényszéki végzést nem hozták volna, a mely szerint a külföldre jutó örökségeket csak az örökségi adó lefizetése után szabad kiadni. Az exterritorialitás azon alapelve, a mely szerint külföldi uralkodók az angol törvényeknek nincsenek alávetve és az említett felső törvényszéki határozat ellentétben látszanak lenni egymással.

A tárgyalások eddig nem vezettek eredményre, miután nagy összegről van szó. A királyné letétje allítólag 50 és 60 millió frt között áll.

Tudvalevőleg majdnem valamennyi európai uralkodó az Angol Bank kienturájához tartozik, mint pl. az olasz királyi pár a spanyol régenskirályné és Eugénie ex-császárné. III. Sándor császár halálakor az adót az által sikerült megakartatni, hogy a császár letétjét a walesi hercegnőnek szánt ajándéknak jelentették ki, ki tudvalevőleg a császár sógoráné. Az angol királyi ház tagjai ugyanis felvannak mentve az adó alól.

* **Meghívó.** A debreczeni iparos ifjuság önképző-egylete saját penztára javára folyó év. február hó 5-én az »Arany-Bika« szálloda disztermében zárkörű táncmulatságot rendez Belépti-díj: Személy-jegy 1 forint. Család-jegy 3 személyre 2 forint. Jegyek csupán a meghívó előmutatása mellett válthatók; Kostya Mihály, Radeckzy József utak üzletében az egyet M.-Hatvan-utcai helyiségében és este a penztárnál. Kezdeté este 8 órakor.

* **Husz szobor Prágában.** A prágai városi képviselőtestület nem régen 44 szavazattal 40 ellenében elfogadta a tanács azon indítványát, hogy a város költségén Prága egyik nagyobb terén Husz Jánosnak szobrot emeljen. A rom. kath. papság tiltakozást nyújtott ugyan be az ellen, hogy egy szerintük ere nek embernek a város emeljen szobrot, de a képviselőtestület mégis elfogadta az indítványt. Talán nem csodálunk, ha ezt a dolgot a cseh politikai törekvésekkel hozzuk kapcsolatba, amelyek oly erősek, hogy meg a klerikális hatalomnak is, mint ilyenek felbemelkednek.

* **Az ag. evang egyház filléregylete nek holnap —** Február 1. este 8 órakor — az »Aranybika« disztermében tartandó tea-estélyé-re felhívjuk városunk művelt társadalmanak becses figyelmét. Ez a kíváló becsülést már kiérdemelt estély, ami bővebb ajánlatunkra nem szorult.

* **Oláhok a képviselőházban.** Ma délelőtt a képviselőházban érdekes vendégek voltak. Merő ellentétkepen ugyanis az ott tanácskozó exelenciás és nagyságos uraknak, nem kis feltűnést keltett tiz bocskoros erdelyi oláhok megjelenése. A tarka csoportot dr. T á b o r Sándor banffy-hunyad ügyvéd vezette a belügyminiszter elé, a kinél a küldöttség S i k o K a n u t h meregyői (Kolos m.) körjegyző ellen tett panaszt, elősorolván légióra menő visszaéléseit. — A miniszter szíve-ten fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a körjegyző vétkei manipulációinak végét fog vetni. Az oláh deputáció megértvén a választ, »sebreaska« kiáltásban tört ki, mi a miniszter mosolyogva köszönt meg oláhu: »multczan! multczan!« (Vajjon jó vagy rossz kortes volt-e az a jegyző?)

* **Pisztolypárbaj.** Balassa Gyarmaton Dr. R é v é s z Dezső ügyvéd és T i c á s k y Árpád megyei penztárnoki könyvelő közt pisztolypárbaj volt. Mindkét fél sértetlen maradt. A párbaj oka tettelegesség volt.

* **A r. kath. egyház magyarságára** talán nem érdektelen statisztikai adatot szolgáltat a hercegprímás egyh. megyéjének 1899-re szóló kimutatása; mely szerint az egyházmegye 478 plébániája közül csupán 163 van olyan, ahol a prédikáció nyelve magyar, míg a többiben vagy ki van szorítva a magyar nyelv (178 fő), vagy csak második vagy harmadrendű szerepre van kárhoztatva. Milyen kép ez a református egyház 98 % magyarsághoz viszonyítva!

* **A törvényszéki fogház statisztikája** Poszpits Géza a deb. vszek fogházának felelős vezetője a fogház forgalmáról statisztikát állított össze, melynek érdekesebb adatai a következők: Letartóztatva maradt 1897. decz. hó utolsó napján 118 egyén, ezekhez jött 1898. 744; összesen tehát 862. Ezek közül nő 152, a többi férfi. Az ös-zes letartóztatottak együttve eltöltötték 1898. évben jogerős ítéletek alapján 36225 napot; a vizsgálati foglyok által eltöltött napok száma 6846. — A letartóztatottak közül 15 évig tartó fegyházra ítéltetett 2, 5—10 évig tartó fegyházra 3, 2—5 évig tartó fegyházra 50, börtönre 6, 1—2 évig tartó börtönre 28, fegyházra 3, 6 hótól 1 évig tartó börtönre 114, fogházra 9, 1 napól 6 hétig terjedő fogházra 281; a kihagasi bkvbe ütköző cselekmények miatt el volt ítélve 127, ezek szerint az elítéltek száma 623, a t ö b b i k e v e s e b b i d ő t t ö l t ö t t vizsgálati miatt elítéltetett 2, szandekos emberölés miatt 7, gondatlanságból okozott emberölésért 6, gyermekgyilkosság miatt 1, súlyos testi sértés miatt 98, halált okozott súlyos testi miatt 12, lopás miatt 180, rablás és zsarolás miatt 12, sikkasztás miatt 21, orgazdaság miatt 36, csalás miatt 7, okirat hamisítás miatt 22, hatóság elleni erőszak miatt 78. A nő letartóztatottak száma 2-vel kevesebb, a férfiaké meg 19-el több volt, mint az 1867 évben.

* **Apagyilkos fiu.** Szörnyű családi dráma játszódott le a napokban — mint nekünk írják — a horvátországi Podrumin községben. Muha János ottani gazda a minap ittas állapotban ment haza és a szesz hatása alatt civakodni kezdett feleségével, kit megfojtással fenyegetett, majd fejszét ragadva rarontott, hogy agyonverje. A nő a szobában ágyban fekvő vak fiához szökött a támadó férfi elől. mire a feldühödött ember úgy a fiut, mint annak anyját agyon akarta verni. A vak fiu ekkor kiugrott az ágyból és egy véletlenül kezébe kerülő kalapáccsal többször apja fejére sújtott. Az ütések oly erősek voltak, hogy az öreg Muha koponyája betörtött, összeesett és nemsokára meg is halt. A gyilkos fiu elfogták és átadták a bíróságnak.

A hajnyirógép.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, 1899. jan. 31.

Két testi-lelki jó barát vívott véres kard párbajt tegnap délután egy helybeli vívóteremben.

Negyedéves jogászok mindketten, akiket »elváthatatlanoknak«-nak mondott az egész akadémia, az egyik alacsony, köpczös, a másik hosszú, szikár. Különösen a kisebb szerették kollegái. A vizsgákon mindenkinek sügött.

E mellett mindig jókedvű, szellemes volt s a vizsgák előtt sikerült ötleteivel gyakran felvidította trémázó kollegáit Különösen azonban a fehér asztalnál uralkodott; a jogász banketteken rendszeren ő maradt még félig-meddig józan, senki úgy nem győzte a bufelejtőt, mint ő. Szerette is őt mindenki, csak a hajnyirógéptől félték.

A kis jogász addig-addig bámulta a modern borbély és fodrászlegények ördögös kis masináját, míg végre néhány hét előtt vett magának egyet. Rövidesen megtanulta a hajnyírást s ettől a percztől fogva hajnyíró-tudományára büszkébb volt, mint arra, hogy ő a legjobb negyedéves. Lakása környékén a köldöcsök és utcái gyerkőczök mind tarkakoponyával büszkélkedtek, mert a műkedvelő borbély jogász ujdonatuj tizfilléresekkal fizette azokat, a kik meghajtyák magukat »kopasztani«.

Lakótársa és hü kebelbarátja eleinte ugyan élenke tiltakozott a szobának borbély műteremmé való atalakítása ellen, de hasztalanul, a kis jogász vigan csillogtatta tovább is sokfogu kis masináját. Sőt annyira ment, hogy elválhatlan barátját is meg akarta fosztani dus hajzatató.

Vasárnap este a negyedévesek murit csaptak. Az »elválhatlanok« természetesen szintén kivették részüket a mulatságból. A pompás vacsora, a patakokban ömlő bor, a felköszöntők mind hangulatosabbá tették az estét.

A vidám hangulatban, csak reggeli három óra felé kezdtek oszladozni, de akkor mar csak a kisebbik »elválhatlan« volt annyira-mennyire józan, a többi mind teljesen illuminált volt.

Elazott barátját támogatva indult hazafelé. Hosszas viszontagások után végre bebotoráltak szobájukba. A kisebbik egy székre ültette alvó barátját s meggyújtotta a lámpát...

A lámpa halvány fénye bántotta az alvó szemét s mellére horgasztotta fejét. A dus fekete fürtök láttára genialis ötlet támad a kicsi agyában: megnyirja ezt az embert! A gondolatot követte a tett. A kis ember előszedte szerszámjait és neki állt a műtétnek.

A hosszú, alvó alak nem tudta mi történik vele, csak ha az arczába hullott egy-egy csomó haj, hessegette el a képzelet legyet. A kicsi ézalatt befejezte a »kopasztást.« — A dus fűrű alvó helyén egy billiárdgolyó fejű ember ült.

A művész egy ideig kedvteléssel nézte művét, majd előkereste a söprűt és összepörte áldozata lenyesett fejdíszét. Azután ágyba dobta bajtársát és maga is nyugalomra tért.

Délfele járt már az idő, midőn a nagyobbik felébredt. Az alvásban összegémbereedett tagjait kinyújtotta és felkelt. Mosdás közben kéjjel tapasztalta, hogy a friss hideg víz milyen kellemesen permetezik fején, soha a hideg víz így nem üdítette fel! — Hanem aztán a tükör ele állt, hogy megfésülködjen. Benézett a tükörbe és — ijedten tántorgott vissza: a tükörből egy tarfejű rémalak nézett reá! S nincs mit fésülni!

Tétovázva, rémülten nézett körül a szobában s imo egyik sarokban megpillantja elrablott fejdíszét! Eszébe jutott a tegnapi este és felfogta a helyzetet.

Örült kiáltással ugrott békésen alvó

társára és... a többit négy komoly allig begombolódzott ur végezte el.

A két jó barát így előzmények után találkozott, adáz gyűlölettel eltelve a vívóteremben. Végkimerülésig folyt a küzdelem. Heyesen összecsaptak s már az első összecsapásnál mindketten megsebesültek.

A kisebbik a homlokán, a másik a jobb karján kapott élesvágást, mire a párbajt beszüntették.

Ma pedig az akadémián az »elválhatlanok« kerültek legjobban egymást.

Reform

(a főiskolai ifjúságban.)

VII.

A D. F. L. következő 3. számában L. Gy. (Tukó) válaszol K. E. cikkére. E cikk valóban érdekes s tanulságos, nemcsak miránk hanem szerzőjére nézve is, ki lehet, hogy ma egyben-másban elterelőleg vélekedik és cselekszik, mint hogy irt akkor.

L. Gy. Az Akadémiai Kör létesítését két részre bontja: alaki- és anyagira. Az alakinál a következőket ajánlja olvasói figyelmébe.

Az ifjúság érdeklődése nem fordul az egyletek felé, talán a segélyegyleteket (?) (sic) kivéve, hanem a füstös kavéházakban keres szórakozást. Majd így folytatja: »Ezt kell nekünk megváltoztatni — szórakozás helyett szórakozást nyújtani, a lehabb élvezetert komolyabbat, s mindezt úgy, hogy az ifjúság saját körében találja fel mindazt, a mit odahagyott, karpótlást nyerve, nemesebbet, jobbat az elhagyottal. Ezt kell figyelembe venni, midőn az Akadémiai Kört létesíteni akarjuk. A D. F. L. mit számában »Akadémiai Kör« czímen a létesítésnek egy módzata van felhozva, mely nem elegendi ki az ifjúságot, nem elegendi ki a kívánt áldozatokért, s b. — Önkéntlenül az a kérdés merült fel: mit fog evvel gyerni az ifjúság? Kettőt. Először mindenki tudni fogja, hogy viharos közgyűléseken 10—20 iv papírost összefirkáltak s e papírhalmaz első lapjára oda irtak: »Az Akadémiai Kör alapszabályzata.« Ez a tudat az első nyereség.»

A másik az, hogy míg most a gyorsíró, irodalmi, önképzőkör s b. külön tablázattak be a tagsági díjakat, ezután az »Akadémiai Kör« czímen fog 5 frtot betábláztatni s b.

Tegyleg ma úgy állunk, hogy megvan az Akadémiai Kör — papíron, sok viharos ülés után összefirkáltak pár ívet: s jelenleg az egész ügy hever.

Hogy miért van így, erre a cikksorozat első részében már rámutattunk s mindaddig, míg javaslataink kelő figyelembe nem vetettek, javulás e téren nem is várható.

L. Gy. főleg a kérdés anyagi oldalával foglalkozik cikkében. Terve röviden a következő: »Berejlen ki a már papíron megalakult kör egy 3 vagy 4 szobás lakást, lehetőleg a város központján. Ezt berendezve, vagy berendezetve bocsássa a Kör részére. A már helyiségekbe költözött Kör vagy hazilag kezelje, vagy, a mi az első évben praktikusabb volna, vállalkozóval kezeltesse a kör helyiségeit, mint a Kör kaszinóját. Azert volna ez utóbbi kedvezőbb, mert az első évre előre nem látott kiadásokról számítván, nehezebb lenne nekünk beszerezni a szükséges felszereléseket, a billiárd- és játékasztalok a szükséges butorattal nem igen tekinnek ki a mi 1500 forintunkból, Lenne egy billiárd-terem pl. 2 asztalal, egy játéktér, 1, esetleg 2 olvasóterem; ez utóbbiakban lennének a szükséghez képest »intenzívok« Kör hivatalos ügyei, a mikorra is az olvasó termek egyike ennek a czélnak rendezésére lenne bocsátva.«

L. Gy. tehát még a helyiségekre is gondolt. Egyszóval előzetesen megjelölt tiszta képet alkotott magának az egészről és csak a kivitelnél akad fel.

Ugyanis az egyletek által adott 10% és a tagdíjakból eső rész együttvéve nem tesz ki többet 303 frtnal.

»De kérdem, ha 300 frt áll csupán rendelkezésünkre, minek akkor külön olvasóterem, mikor van most is — vagy csak azért fizetünk 5 tagdíjat, hogy az olvasóterem ne a kollegiumban, a mostani helyén, hanem a városban legyen, hogy a gyorsíró, s b. egyelőre mohó tökégyűjtését fokozzuk?«

Ebben van egy igazsága a cikkírónak és mi is kimutattuk már, hogy az Akadémiai Kör tagdíjából bejövő 1500 frtnak oly módon való elosztása, mint azt K. E. javasolta, nem fogadható és az Akadémiai Kör súlyosbítené le a többi szakosztályok színvonalát.

L. Gy. szintén kevesli a nemis 300, de 250 frtot, hanem javasolja, mikép a szakosztályoknak mindössze 500 frtot juttassanak az Akadémiai Kör. »A megmaradt 1000 frt okvetlen kell az Akadémiai Kör fenntartásához, e nélkül el se kezdhették — ezzel megvalósíthatjuk.«

Mar most L. Gy. mint említők ez elején 164 aláírt per 5 frt tudott összehozni az Akadémiai Kör részére. Ez tesz 164 × 5 = 720 frtot. Ha még 26 aláírt meg tud szerezni L. Gy., akkor együtt van 1000 frt és ő biztosan meggyítja az Akadémiai Kört. De mit nyerünk vele?

Egy új egyesülettel több, mi még nem olvasztotta magába a többit és több egy olvasóteremmel, a mit jó drágán kell megfizetni.

Pedig a főiskolán kiakasztott plakáton az is volt olvasható, hogy 4 szobás helyiséget ki is béreltek a Kör részére.

De arról, hogy a most fennálló egyletek tagdíjai beleszámoltának az 5 frtba, s ide is oda is duplán ne kellessen fizetni, nem beszélt senki.

Ezen és máson mult az egész.

(Folyt. köv.)

Mocsáry Miklós.

IRODALOM.

Művészeti mozgalmak a vidéken. A nemzeti szalon által megindított művészi mozgalom a vidéken élenk viszhangot kelet. Az ország nagyobb városai egymással versenynek műpártoló egyesületek alapításában s kiállítások rendezésében. A nemzeti szalon márczius 1-jén Szegeden nyitja meg legelső vidéki kiállítását, de már N. Váradi, Arad, Kassa és Kolozsvár hasonló kérelemmel fordult a művészegyesülethez.

Az egyesület készséggel tesz eleget az örvendetes művészi fellendülésnek és alólököt, Hock Janost bízta meg ennek továbbfejlesztésével. (Vajjon Debreczen nem lép-e be a mozgalomba?)

E művészi mozgalmak következtében a nemzeti szalon tagjainak száma is örvendetesen megszorodott s csak az utolsó 4 nap alatt 82 orsz. képviselő lépett be a tagok sorába. Ha a taggyűjtést az egyesület ily sikerrel fogja tovább folytatni, akkor a társulati sorsjáték nyereiméveit 10—12 ezer forint vásárolja be. A szegedi kiállításra már több gyönyörű kép érkezett be s ami fő, a képek ára oly kedvező, hogy a kevésbé vagyonomos osztály is vásárolhat belőlük. Még az első vidéki kiállítás előtt a nemzeti szalon a Markó örökösök hagyatékából rendez érdekes kiállítást. Markó András leánya a képgyűjteményét már megérkezett Olaszországból és már be is mutatta azt a szalon helyiségeiben. A szalon teli kiállítás ma bezárul és a Markó kiállításnak ad helyet, melyet febr. 10-én nyitnak meg a nagyközönség számára. A teli kiállítás a várakozáson felül sikerült, amennyiben a kiállított képeknek 50%-a, 4 ezer frt értékben, elkel.

A »Vasárnapi Ujság« jan. 29-iki száma 20 képpel s a következő taralommal jelent meg:

»Erzsébet királyné sirja« (képpel: Erzsébet és Rudolf trónörökös koporsója a bécsi kapuczinus templom sírboltjában. Révész Imre eredeti rajza.) Takács S.tól. 1899. jan. 30. Rudolf halálának 10 éves fordulójára. Költemény. Mihalik Janostól. Regénytár: »Szép

Angyalok. Elbeszélés. Irta Jókai. (Görög L. rajzaival.) A vadlilium. Regény. Irta Theodor André (a párisi kiadás illusztrációival.) Dramai impressziók. Szűry Dénes könyve. Irta Baráth F. »Shakespeare-ről«. Szűry Dénes szerkesztésében a Kisfaludy Társaságban. Fejedelmi vadászatok Gömörben. Markó N.-től képekkel: A batogvari kastély, a toskii szarvas etető. Hány Gyula rajza; a pusztamező vadászok. Weinwurm Antal fényképei után.) Bismarck mauzoleuma (képpel.) A legmagasabb ház (képekkel.) A milliomos hálószerkezet. Móracs után. Bartók L. tört. drámája (Pap Henrik rajzaival.) A Filippi szigetéről (képekkel.) Groisz Gu-ztáv (arcképpel.) »Qu-nay de Beaurepaire« (arcképpel.) Az ország háza előtt. Költemény. Lampérth Gezárol. Irodalom és művészet. Közintézetek és egyletek. Sakkjáték. Képtalány. Egyveleg stb. rendes heti rovatok.

A V. U. előfizetési ára negyedévre 2 forint, a Politikai Újdonságokkal együtt 3 forint. Megrendelhető a Franklin Társ. kiadóhivatalában (Bpest IV. ker. Egyetem u. 4 sz.) Ugyanitt megrendelhető a »Képes Néplap« legolcsóbb példányáért a magyar nép számára, egész évre 2.40, félévre 1 forint 20 kr.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti gabonátözsde.

jan. 29.

Készárúüzlet hivatalos árjegyzései a következők:

Búza	kilós	Ar 100 klg.		100 kilogramm ár
		frttól	frtíg	
Bánsági	76	—	—	80 00.0—00.00
»	77	—	—	81 00.00—00.00
»	78	—	—	82 — — — —
Tiszavidéki	79	10.05	10.15	10.60—10.70
»	76	10.20	10.25	80 — — — —
»	77	10.30	10.35	81 00.00—00.00
Vestvidéki	78	10.45	10.50	82 10.55—10.65
»	79	10.25	10.35	80 — — — —
»	79	10.35	10.40	80 — — — —
Fehérmegyei	76	10.40	10.50	81 10.55—10.60
»	78	10.50	10.60	82 — — — —
»	79	10.30	10.30	80 — — — —
Bácskai	76	10.30	10.35	80 — — — —
»	77	10.35	10.45	81 00.00—00.00
»	78	—	—	82 00.00—00.00
Észak magy	78	—	—	80 — — — —
»	79	—	—	81 — — — —

	Min. hekt. ben	Ar kilógramm
Hozs. elsőrendű	uj	70—72 8.10 8.15
» másodikrendű	uj	— — — 8. — 8.05
Árpa takarmánynak	uj	60—62 6.10 6.40
» égetni való	uj	62—64 6.70 7.30
» serfőzdei	uj	64—66 7.70 8.50
Zab	uj	39—41 5.70 6.05
Tengeri búzsa	uj	— — — 5.55 5.60
» más nemű	uj	— — — — —
Repeze búzsa	uj	— — — 4.35 4.50

Sertésvásár.

Kőbányai sertéspiac. Január 29. Magyar elsőrendű: Óreg nehez (páronként 400 kilogramm feletti 46—46½ kr. Közép (páronként

300—400 klg. súlyban) 46½—47 kr. Fiala nehez (páronként 320 kilogramm feletti súlyban) 49—49½ krig. Fiala közép (páronként 251—320 klg.) 48½—49 krig. Fiala könnyű (páronként 250 klg. terjedő súlyba. 48—49 kr. Szerbiai: nehez (páronként 260 klg. feletti súlyban) 47½—48 krajczárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 47—47½ krajczárig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedősúlyban) 45—46 krajczárig.

CSARNOK.

A rendőrkapitány ur párbaja.

— Humoros regény. —

Irta: **Mocsary Miklós.**

(3) II-ik fejezet.

— „Elment érte Naczi!“ — hazudta ez egyszer igazán, meijedve az irnok. Ezalatt bejött Feketeházi David kávé. — Nem volt egészen tisztában a dolga; nem tartotta be a zárórat, azért kellett hízlelennie a város rettentetlen zsarnokának.

A tárgyalás oly módon ért végét, hogy David ur aláírt illetve jótáit egy 150 rtos váltón, mely a kapitány nevére szólott.

A kapitány nezele szerint a váltóadóságot kifizetni becsületbe vágó dolga, azt nem teszik csak a smucsigok, — s meg a kiknek pénzük van.

Benyitott Naczi is a sörös kanccsal.

— »Ez nekem« — kérdezte a kapitány és azonnal egy szempiantás alatt eltűnt az öblös valami között. —

Az irnok nagyot sóhajtott. —

Nem a sört sajnálta, hanem az elvesztett 7 krt. —

— »Add ide az újságot.«

Az irnok izgatott-aga tetőfokra hágtott. —

— Ha most kislul a hazugság! —

Naczinál szerencsére volt egy szám Budapesti Napló. — »Hm, Hm. Hap.« egyideig ezt hangoztatta a kibékült kapitány és megelégedve böcsatotta el a kávést, ki hajlongva távozott.

A kapitány elkezdett olvasni a bodor füstököt fuji.

Az irnokok lehajoltak és úgy tettek, mintha dolgozának, de Naczi valami esztelen történetet beszélhetett a főmérnökéről, (a vén kokett, huról, ki festi magát), mert elfojtva kaczagtak.

A kapitány felbeszakította az olvasást s feltolta szemüvegét. —

— »Naczi!«

— »T-ssen parancsolni!«

— »Köbi!«

— »Itt vagyok!«

— »Figyeljete, nagy dologról van szó!«

s ezzel kezdte olvasni a Papp Gyula sikkasztásáról szóló cikket s az ismertető jelek felsorolását. —

A szemük villant fel a hallgatóknak, mikor meghallották, hogy a sikkasztó minden valószínűség szerint Varasdnak vette útját s hevitette szívöket s keblüket a gondolat, hogy a bank által kitűzött 1000 forint jutalmat egyikük e vihethé. —

Az ajtó nyílt fel — Par bejelentés jött, anyakönyvi ügyekben. Születés, halalozás, esküvő volt elég számban, min nem győzött eléggé bosszankodni a kapitány, hogy vele annyi munkát adnak neki, miközben szépen zsebre tette a díjjakat, anélkül, hogy az irnokoknak adott volna belőle valamit. — Ezek maguk közt szidták is smucziságaért, de fennhangon nem mertek szólalni. —

Mikor a felek eltávoztak, a kapitány felemelkedett s emelt hangon jelentette ki, mily fontos szerep jutott Varasd város rendőrkapitányának, figyelmébe ajánlotta irnokának, rézzenek nyom után, hogy a sikkasztó elfogása dicsőségében ők is osztozhassanak.

(Persze a pénz magadnak tartod meg, gondolták azok s szent esküt tettek maguktan, hogy ha Papp Gyula maga jönne feladni magát, azt is elhárítolnak a kapitány előtt, sőt még egymás előtt is).

— Folyt. köv. —

70. v. k. szám.

1899.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. járásbíróság V.

IV. 216/3—1898.P. számú végzése foly-

tan közhírré tételük, miszerint Riesz

Henrik debreczeni lakos részére, Steiner

Jakab debreczeni lakostól 26 forint tőke

ennek 1896 évi január hó 1 napjától szá-

mitandó 5 % kamatai és eddig összesen

25 frt 31 kr. perköltség erejéig 25 f.

törlesztés betudásával, 1898 évi július

hó 14-n bíróilag lefoglalt és 351 frt. 50

kr-ra becsült házi butorok és egyéb

tárgyakból álló ingóságok **1899 évi**

február hó 9-én d. u. 3 órakor

kezdetét veendő és Hatvan utcán, 53

számu háznál megtartandó nyilvános

bírói árverésen, a legtöbbet ígérőnek

azonnali készpénz fizetés mellett, szük-

ség esetén becsáron alól is, el fognak

adatni.

Debreczen, 1899 január hó 22.

Török Péter

bírói kiküldött.

Az általam leggondosabban összeállított, tekintélyes orvosok által ajánlott és jónak talált vegyítésza

SÓSBORSZESZ

mely már eddig is igen nagy elterjedtségnek örvend, kapható minden fűszerüzletben, valamint gyógyszerüzletben.

Ára egy kis üvegnek 45 kr., nagy üvegnek 90 krajczár.

Vidéki megrendelések pontosan teljesítetnek.

Használati utasítással ellátott könyvecske minden üveggel ingyen adatik

TÓTH BÉLA

gyógyszertára és illatszerraktára **DEBRECZENBEN**, (Tisza-palota.)

Üzleti könyvek nagy raktára.

HOFFMANN és KRONOVITZ

KÖNYVNYOMDÁJA

DEBRECZEN, a főpostával szemben.

Ajánlkozik:

nyomtatványok elkészítésére,

kereskedők, gyárosok és iparosok részére.

Levélpapír cégnyomással

1000 drb. 3 frt 50 krtól feljebb.

Levélborkíték cégnyomással

1000 drb. 2 frttól feljebb.

Monogrammal ellátott

Lakadalmi és béli meghívók.

Eljegyzési kártyák

nagyon olcsón.

Névjegyek

Tánczrendek

Számlák

Jegyzékek

Üzletjegyek

Körlevelek

Árjegyzékek

Műsorok

Zárszámadások

Évi jelentések

Dombornyomású galvanizált remek

reklam falragaszok.

Pinczershámlák, bor és sörezimkék.

Menu kártyák a legdiszesebb kivitelben.

Regények, elbeszélések, költemények.

Tudományos és szakmunkák előállítása.

Rovatos ivenk, tabellák.

Részvények, szelvények.

Elsőbbségi kötvények, értékpapírok.

Diszesen kiállított étlapok.

igen mérsékelt árak mellett.

Ruggyanta bélyegzők igen olcsón.